

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



1) ENERGIES ALTERNATIVES

Menorca ha necessitat devers 25 anys per tenir una planificació del territori a nivell d'illa i en aquest moment aquesta ordenació es veu qüestionada per la pressió en la implantació de sistemes de producció alternatives d'energia. Una amenaça que s'ha visualitzat davant la polèmica creada per diferents projectes de parcs eòlics a Menorca.

En opinió del GOB s'han d'establir criteris específics per a cada tipus d'energia, perquè els efectes que creen sobre els valors naturals i el paisatge són ben diferents. L'energia eòlica necessita amplis vials i moviment de maquinària pesada, la qual cosa fa molt incompatible la seva instal·lació a zones d'alt valor natural. Però Menorca podria aprofitar el seu potencial eòlic si s'apostàs per zones amb baix valor natural.

Així mateix, l'energia solar fotovoltaica hauria de ser incentivada en zones industrials, en sostres urbans i es podria acceptar també en sòl rústic sempre que compleixi els requisits d'integració paisatgística, mínima alteració del terreny i màxima reversibilitat.

Simultàniament s'ha de donar a entendre que un percentatge important de l'actual consum energètic és superflu, que el seu estalvi no implica renunciar a la qualitat de vida, i que en l'actual context de canvi climàtic, malgastar inútilment l'energia ja no serà equiparable a un alt nivell de vida, sinó que serà sinònim de poca cultura.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) **La derogació de la modificació de la Llei de sòl rústic**, feta el 30 de desembre passat, que permet al Govern Balear autoritzar parcs eòlics a qualsevol lloc sense tenir en compte la planificació territorial existent ni l'opinió de cap institució menorquina.
- 2) La creació d'una comissió que reuneixi les administracions autonòmiques, insulars i locals **per acordar criteris a aplicar en l'autorització de les energies alternatives**.
- 3) La creació de comissions en l'àmbit local i insular, amb participació ciutadana, que es dediquin **a fomentar l'estalvi energètic, amb reptes anuals clars** per disminuir el consum innecessari.

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



2) ORDENACIÓ DE LA COSTA

Menorca té ordenat el territori amb visió d'illa a través del Pla Territorial Insular, un instrument que respon a la coherència i a la interrelació territorial. Aquesta perspectiva d'unitat insular, però, no s'ha materialitzat en qüestions que afecten a la nostra costa i a l'àmbit marí. El litoral menorquí, els seus primers metres de terra, però també, la mar més propera i la zona de contacte entre un i l'altra, resulten fonamentals en el valor patrimonial natural de l'Illa, i són vitals per a la sostenibilitat de l'activitat econòmica insular.

La manera en què s'ha volgut tancar el projecte del dic de Ciutadella, ha generat l'aparició de nous projectes de dics als ports de Maó i Fornells. Propostes que es justifiquen en clau local, amb l'únic criteri d'atenció a la demanda, i en format d'espectacularitat gràfica. Projectes que concorden amb la nova fórmula que ha il·lustrat el dic de Son Blanc, mancat d'estudis i anàlisis de la viabilitat, cost-oportunitat i impactes dels projectes.

Així mateix, aquesta manca de visió global d'Illa pot conduir a una multiplicació de propostes de llocs d'amarraments a ports i cales de Menorca. Una porta oberta a una nova massificació en un nou mercat turístic que pot tenir incidència en l'activitat nàutica tradicional de la població resident. Una activitat -tan estacional com el turisme de platja- que, absenta de regulació, pot significar disminució del gaudiment de la costa des de l'interior, pèrdua de la qualitat del bany, afectació greu als fons marins i afectacions en la qualitat del paisatge.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) **La declaració d'una moratòria** per a l'execució de qualsevol nou projecte de port esportiu o infraestructura d'amarrament esportiu o comercial fins a la elaboració d'una planificació a nivell insular.
- 2) **L'elaboració d'un P.I.C. (Pla Insular de la Costa)** seguint el model d'elaboració del Pla Territorial Insular, amb clara vocació d'unitat d'actuació i de regulació d'una activitat que no reconeix límits territorials circumscrits a l'àmbit municipal.

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



3) PARTICIPACIÓ CIUTADANA

La declaració de Menorca com a Reserva de Biosfera l'any 1993 va ser producte d'una ampla participació de la ciutadania. Un extens convenciment de la població resident, grups polítics, sectors econòmics i el teixit associatiu, que podíem assumir el repte i l'oportunitat que se'ns plantejava de protegir i conservar el nostre patrimoni natural.

Des del GOB pensam que s'ha avançat poc en enfortir aquesta xarxa de relació, que seguim entenent bàsica per consolidar el projecte de la declaració de Menorca Reserva de Biosfera.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) **La creació d'un orgue participatiu**, consultiu, de seguiment i control en el desenvolupament de la Reserva de Biosfera.
- 2) **La convocatòria anual d'ajuts públics** per incentivar projectes de materialització dels objectius de Reserva de Biosfera.
- 3) La posada en marxa d'una **Agenda Local 21 a nivell insular**, mitjançant un procés participatiu.
- 4) **L'impuls d'indicadors clars i qualitius** per analitzar de manera objectiva l'evolució de l'illa en aquells aspectes més claus a nivell social, ambiental i econòmic, així com la seva **publicació permanent en pàgina web**.

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



4) DECLARACIONS D'INTERÈS GENERAL

La legislació vigent preveu la possibilitat de declaració d'interès general per aquelles activitats en sòl rústic que transcendeixin els mers interessos individuals. Malgrat això, la realitat és que sovint aquesta excepció es ve aplicant a nombrosos casos que fan referència a interessos estrictament particulars.

A partir del Reglament orgànic aprovat en 2002, les declaracions d'interès general ja no passen per la Comissió assessora d'urbanisme i ordenació territorial, amb la qual cosa s'ha perdut bona part de la transparència que existia en aquesta matèria. En anteriors períodes, les declaracions d'aquesta similitud han estat objecte d'importants controvèrsies.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) **La creació d'una comissió assessora**, amb participació de representants de col·legis professionals i entitats sense ànim de lucre, per establir criteris objectius en les declaracions d'interès general.
- 2) **La comunicació sistemàtica** als al·legants de totes les resolucions que es prenguin en els expedients que es tramitin amb finalitat de declaració d'interès general.

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



5) ESPAIS PROTEGITS

La xarxa d'espais protegits per a la seva gestió efectiva fa temps que es troba aturada a Menorca. Algunes de les zones amb valors naturals molt destacats es troben encara sense cap instrument que permeti intervenir en la regulació de determinades activitats que resulten conflictives i poc sostenibles.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) La declaració de **Parc Natural de la zona dels barrancs del sud** compresos entre Binigaus i Son Saura, la preservació de les zones de major fragilitat i l'ordenació de l'accés públic per zones no conflictives amb la conservació.
- 2) La declaració de **Parc Natural dels illots de Menorca**, la dotació d'un Centre d'Interpretació a l'illa del Rei, l'ordenació del règim de visites a l'illa de l'Aire i la declaració com a Reserva Natural de la resta d'illes petites.
- 3) La declaració de **Parc Natural del nord de l'illa**, de La Vall a la Mola de Fornells, la preservació de les zones de major fragilitat i l'ordenació de l'accés públic per zones no conflictives amb la conservació.

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



6) AIGUA

Les reserves d'aigua dolça de Menorca es troben afectades per problemes de quantitat i de qualitat. La intrusió marina és una realitat a diferents punts de la costa i la presència d'altres concentracions de nitrats posa en entredit la potabilitat de bona part de l'aqüífer.

La manca de responsabilitat en les polítiques de l'aigua i les inèrcies, s'han imposat en una matèria que és clau per la qualitat de vida dels residents i per la viabilitat de bona part de l'activitat econòmica.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) L'establiment d'una **moratòria de nous pous**, la instal·lació generalitzada de comptadors i la recuperació de concessions no utilitzades.
- 2) L'impuls, via normativa municipal, de l'**aprofitament de pluvials** per usos de rentadora, sanitaris i altres en edificis de nova construcció o en reformes integrals.
- 3) La **separació entre conducció** de pluvials i de residuals i la creació de dipòsits en places públiques per aprofitament de pluvials.
- 4) La **separació d'aigües industrials i urbanes**, així com l'aprofitament de les aigües depurades a zones on no hi hagi perill de contaminació d'aqüífers.

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



7) SECTOR AGRARI

Malgrat tenir poc pes econòmic, el sector agrari resulta enormement estratègic perquè gestiona la major part del territori illenc. La crisi derivada dels baixos preus de la llet ha anat provocant una intensificació en bona part de les finques, que es tradueix en una pressió ambiental molt més alta que la que tradicionalment s'havia donat.

L'increment de nombre de caps de bestiar, l'aparició de noves zones de regadiu, el major ús de productes tòxics... són símptomes d'un model que intenta augmentar la producció i abaratir costos, però en un context illenc que no presenta viabilitat futura, mentre es repercuteix negativament en els paràmetres ambientals.

Davant aquest model, resultant de la inèrcia de polítiques impulsades durant molts anys, existeix l'alternativa de la producció de menor quantitat però major qualitat, que s'està demostrant viable en un nombre creixent d'explotacions i que ha significat també el camí que ha agafat el sector industrial menorquí.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) L'increment d'ajuts agraris tipus Contracte Agrari de Reserva de Biosfera, per **fomentar la reconversió del sector agrari** cap un model adaptat al clima de l'illa.
- 2) Una política de **suport a la custòdia del territori**, especialment centrada en l'àmbit agrari, que ajudi a un consens social creixent cap a la pagesia i la propietat que agafa compromisos ambientals que repercuteixen positivament a tota la societat.

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



8) INFRAESTRUCTURES I EQUIPAMENTS

Una infraestructura tan bàsica com la carretera general transcendeix, per la seva importància, el mer servei de trànsit, per esdevenir també el principal mirador de l'illa. Millorar la seguretat i el servei, sense entrar en falses teories del progrés basat en grans intervencions, s'ha de saber fer compatible amb la conservació d'una tipologia que s'avengui amb una illa que ha apostat per la sostenibilitat.

Així mateix, es detecta una problemàtica recurrent per la manca de zones industrials pensades per activitats que necessiten terrenys de major dimensió que els habituals. Aquesta manca de previsió es tradueix en una pressió permanent sobre el sòl rústic, que cal tancar de manera definitiva.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) La planificació gradual d'intervencions sobre la carretera per **eliminar els punts negres** que s'han identificat.
- 2) Aplicar sistemes de baix impacte -com l'ampliació de vorals- per disminuir l'efecte dels **vehicles especialment lents** sobre la via principal.
- 3) **Coordinar les actuacions** amb els criteris de mobilitat de vehicles en els planejaments municipals de Maó i Ciutadella.
- 4) Aplicar sistemes per **minimitzar la mortalitat de fauna** que actualment es produeix.
- 5) Incorporar als creixements industrials, unes zones amb **parcel·la de major dimensió** per determinats tipus d'indústria.
- 6) **Renunciar a la ubicació en sòl rústic** de les activitats industrials.

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



9) MODEL URBÀ

Els cascós urbans pateixen els efectes d'un parc de vehicles privats molt alt. Aplicar polítiques que tinguin en compte tant l'accessibilitat als serveis, com la mobilitat amb sistemes de baix impacte, es fa imprescindible tant a nivell de planejament com de polítiques de mobilitat.

La qualitat de vida i la convivència ciutadana es ressenten quan s'executen creixements que no han planificat la combinació amb altres elements imprescindibles. Uns reptes que caldrà afrontar en aquesta pròxima legislatura.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) La incorporació **d'itineraris per a vianants** -i per bicicleta quan l'orografia ho faciliti- destinats a connectar centre i perifèries, barris entre sí, així com els principals punts d'interès dels ciutadans (escoles, centres administratius, centres hospitalaris, zones verdes, etc).
- 2) Creació de bosses **d'aparcament públic a la perifèria i d'aparcament privat al centre**.
- 3) Ampliació de les **dimensions de les voreres**, renúncia al **desnivell** de les mateixes per punts d'entrada i sortida de vehicles, així com obligació generalitzada de **canalització de pluvials** -per evitar les cortines d'aigua sobre els vianants- .
- 4) Ubicació dels nous serveis **a llocs dotats d'accessibilitat** per vies distintes al vehicle privat.
- 5) Aposta pel creixement des nuclis urbans amb **la combinació** de zones verdes o rústiques, que facilitin la desconexió urbana amb facilitat.

ELECCIONS LOCALS I AUTONÒMIQUES MAIG 2007

PROPOSTES PER A LES FORMACIONS POLÍTIQUES



10) MODEL TURÍSTIC

La nostra illa pateix una forta estacionalitat, que es tradueix en una pressió molt gran durant els mesos d'estiu, i amb poca activitat econòmica turística durant tardor, hivern i primavera. Les puntes de pressió humana es tradueixen en problemàtiques ambientals diverses i conegudes: dificultats per abastiment d'aigua, de subministrament elèctric, de gestió de residus, de depuració d'aigües, de col·lapse a platges, carreteres i centres urbans, etc.

Malgrat conèixer-se perfectament el diagnòstic, i saber dels perills de pèrdua de competitivitat que pot representar tant l'obertura de nous mercats similars com les amenaces del canvi climàtic, la realitat és que el debat públic es segueix centrant en el nombre de turistes i no en l'època que venen o el que aporten realment en el balanç econòmic final.

Cal rompre de manera urgent amb un debat públic que no té res a veure amb els interessos generals de la col·lectivitat i cal apostar per models turístics que tenen la vista posada en el mig termini.

Per tot això, el GOB s'adreça a les formacions polítiques que concorren en les properes eleccions, per a demanar un pronunciament públic sobre

- 1) L'aplicació sistemàtica dels criteris inclosos en el PTI per anar legalitzant places turístiques no declarades, augmentar la seva qualitat i **disminuir el nombre total de capacitat a l'estiu.**
- 2) La destinació de la **promoció turística a l'obertura de nous mercats no estacionals** i no vinculats al sol i platja, com ara el senderisme, la vela, el busseig, la gastronomia, les rutes a cavall, el turisme de reunions...